

Електронна демократія та електронне урядування

Переваги та ризики електронної дипломатії

Ярина Турчин

Кафедра політології та міжнародних відносин, Національний університет
“Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С.Бандери, 12,
E-mail: turchynj@ukr.net

This paper considers the application possibilities of the electronic mass media and the Internet in the implementation of state foreign-policy tasks. The advantages and risks of e-diplomacy are revealed. The conclusion has been reached that effectiveness of the use of innovative diplomacy tools in implementation of state foreign demands under the terms of their opportune and accurate application.

Ключові слова – e-diplomacy, innovative diplomacy tools .

Вступ

В умовах інформаційної революції дипломати зіштовхнулися з потребою застосування новітніх технологій у своїй професійній діяльності. Як наслідок, спостерігається інтенсивний розвиток електронної дипломатії, пріоритетами котрої виступають оперативне надання необхідної інформації, підтвердження офіційних і заперечення некоректних даних. Застосування інструментарію е-дипломатії є ефективним у різних сферах сучасної дипломатичної діяльності, як-от: здійснення публічної дипломатії, управління інформацією, провадження консульської діяльності, а також заходах, пов'язаних із надзвичайними ситуаціями і стихійними лихами. Електронна дипломатія має прикладне значення, позаяк є дієвим інструментом роботи із зарубіжною аудиторією, головню, з питань висвітлення офіційної позиції держави та формування її бренду на міжнародній арені. Одночасно існують і певні ризики використання е-дипломатії.

Можливі ризики цифрової дипломатії

Електронна дипломатія за допомогою інформаційних технологій надає можливість безпосередньо спілкуватися з цільовою аудиторією, поширювати конкретні повідомлення та встановлювати діалог у форматі «громадянин – громадянин, людина – людина». Водночас використання сучасних цифрових технологій потребує від дипломатів і певного рівня професійних навиків у наданні інформації, позаяк некоректний зміст інформаційного повідомлення може завдати більше шкоди, аніж користі. Нариклад, знаний прихильник і практик е-дипломатії, экс-міністр закордонних справ Швеції К. Більдт

напередодні Всесвітнього економічного форуму в Давосі (2012 р.) написав доволі некоректний твіт, який спровокував невдоволення громадськості: «З нетерпінням очікую урочистої вечери, котру сьогодні організовує Всесвітня продовольча програма. Розв'язання глобальної проблеми голоду – це надзвичайно важливе питання!» [2]. Поспішна, непродумана інформація зашкодила не тільки зовнішньополітичному іміджу Швеції, а й знаній міжнародної інституції.

Наступний ризик е-дипломатії – це хакерство, що існує з моменту появи інтернету. Інформація, отримана протиправним способом, може суттєво зашкодити провадженню дипломатичної діяльності, наприклад, перервати переговорний процес або конфіденційну переписку. Проникнення хакерів у комп'ютерні системи невпинно зростає. Так, у США в 1995 р. було зафіксовано чотири таких випадки, а вже у 1999 р. аж 3736 [2, с.152-153]. Прикладом тут слугують і скандальні публікації WikiLeaks, коли таємна переписка дипломатів стала доступною широкій громадськості. З метою запобігання подібним явищам зовнішньополітичні відомства створюють закриті системи типу «інтранет», котрі не мають прямого виходу в Інтернет і забезпечують виключно внутрішньокорпоративний зв'язок.

ВИСНОВОК

Застосування новітніх інструментів у дипломатичній роботі дає змогу більшою мірою реалізувати зовнішні потреби країни, посилити її репутацію і позиції у світі. Паралельно із перевагами інноваційної дипломатії існує і можливість загрози від її практичної реалізації, адже сучасна світова мережа суттєво ускладнює міжнародну систему через зростання кількості її акторів, що є фактором нестабільності, появи додаткових ризиків і зміни традиційного формату розвитку суспільно-політичних подій. Проте загрози від застосування е-дипломатії (наприклад, витік інформації, поширення некоректних формулювань дипломатичних працівників) є характерними також і для класичної форми дипломатії. Тому застосування зовнішньополітичними структурами широкого інструментарію е-дипломатії має важливе значення для посилення ролі своєї країни у системі міжнародної взаємодії за умови своєчасного і правильного їхнього використання.

Література

1. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы развития / Т.В. Зонова. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2003. – 336 с.
2. Пермякова Л. Цифровая дипломатия: направления работы, риски и инструменты / Л. Пермякова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://politnauka.livejournal.com/296679.html>.